

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-62
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

12.06/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 09/04/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1608670 sayılı yazınız.
b) 12/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1626832 sayılı yazınız.
c) 14/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1628918 sayılı yazınız.
ç) 21/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1630684 sayılı yazınız.
d) 22/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1632619 sayılı yazınız.

7/26218 GK 137
7/27793 GK 158
7/27797
7/27906 GK 161
7/27909
7/28141 GK 16
7/28144-28145
7/28150
7/28248 - GK 163

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Hüsmen KIRKPINAR'ın 7/26218, Hatay Milletvekili Lütfi KAŞIKÇI'nın 7/27793, Mersin Milletvekili Mehmet Emin EKMEK'in 7/27797, Diyarbakır Milletvekili M. Sezgin TANRIKULU'nun 7/27906, Hatay Milletvekili Nermin YILDIRIM KARA'nın 7/27909, Çanakkale Milletvekili Rıdvan UZ'un 7/28141, Balıkesir Milletvekili Burak DALGIN'ın 7/28144, Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'ın 7/28145, Edirne Milletvekili Ahmet Baran YAZGAN'ın 7/28150 ve Edirne Milletvekili Ediz ÜN'ün 7/28248, esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (39 Sayfa)

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ M. SEZGİN TANRIKULU'NUN 7/27906 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Türkiye genelinde Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı faaliyet gösteren özel eğitim kurumlarında özel eğitim ihtiyacı olan 66.345 öğrenci eğitim görmektedir. Bu okullarımızda toplam 3.950 rehber öğretmen/psikolojik danışman görev yapmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı okullarda uygulanan psikoeğitim programları, duygusal destek uygulamaları ve farkındalık atölyeleri, rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından öğrenci ihtiyaçları, okulun kademesi ve yerel koşullar dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Zorbalıkla mücadele, sağlıklı arkadaşlık ilişkilerinin geliştirilmesi, empati, öfke kontrolü ve iletişim becerilerinin desteklenmesi gibi konuları içeren programlar; özellikle risk altındaki öğrenciler için yapılandırılmakta ve öğretmen-veli iş birliği ile güçlendirilmektedir. Uygulamalar, okul rehberlik hizmetlerinin bir parçası olarak sistematik biçimde sürdürülmekte olup öğrencilerin duygusal farkındalıklarını artırmak, güvenli okul iklimini desteklemek ve psiko-sosyal gelişimlerine katkı sunmak amacıyla her kademede yaygınlaştırılmaktadır.

Rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından okullarımızda uygulanmak üzere tüm kademelerde eğitim gören öğrencilere yönelik akran zorbalığı farkındalık programları hazırlanmış; öğretmen, veli ve idarecilere yönelik bilgilendirici sunum, afiş ve broşür içerikleri oluşturulmuş ve kullanıma sunulmuştur. Programlarda; akran zorbalığı türleri, yaygınlığı, akran çatışması ve akran zorbalığı arasındaki farklar, akran zorbalığının görüldüğü yerler, akran zorbalığında öğrenci rolleri, akran zorbalığının sonuçları, akran zorbalığı ile ilişkili faktörler, akran zorbalığını önleyici okul yaklaşımı, öğretmenler ve okul yöneticilerine düşen görevler gibi konular ele alınmaktadır.

Akran zorbalığı konusunda farkındalık kazandırmak amacıyla okullarda görevli, yönetici, öğretmen ve diğer personele yönelik bilgilendirici içerikler aracılığı ile 2025 yılı içerisinde toplam 58.386 kişiye ulaşılmıştır.

Akran zorbalığı, olaya doğrudan veya dolaylı olarak dâhil olan bütün öğrencileri olumsuz yönde etkilemektedir. Okul/kurumlarımızda görevli rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından ailelerin akran zorbalığı konusunda farkındalık kazanmalarını sağlamak amacıyla kademelere göre farklılaşan bilgilendirici sunumlar yapılmaktadır. Söz konusu çalışmalarda akran zorbalığının tanımı, türleri, akran zorbalığına neden olabilecek faktörler, öğrencilerin akran zorbalığı yaptığında, akran zorbalığına maruz kaldığında ya da tanık olduğunda neler yapılabileceğine ilişkin konulara yer verilmektedir. Bu faaliyetler aracılığı ile, akran zorbalığı ile ilgili okul-aile iş birliğinin önemi vurgulanarak güvenli okul ikliminin desteklenmesine yönelik katkı sağlanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda görev yapan öğretmenlerin geçici koruma altında bulunan öğrencilere yönelik ayrımcılık ve ön yargı temelli akran zorbalığını önleme konusunda bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla 28 Ekim-1 Kasım 2024 tarihleri arasında “Geçici Koruma Altında Bulunan Öğrencilere Yönelik Ayrımcılık ve Ön Yargı Temelli Zorbalığı Önleme Hizmet İçi Eğitimi Kursu” düzenlenmiştir. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından düzenlenen kursa Adana, Ankara, Bursa, Gaziantep, Hatay, İzmir, Kahramanmaraş, Konya, Mersin ve Şanlıurfa illerindeki ortaokullarda görev yapan farklı branşlardan 100 öğretmen katılmıştır. Hizmet içi eğitimde; ayrımcılık ve ön yargı temelli akran zorbalığı, sınıf ortamında karşılaşılabilecek ayrımcılık ve ön yargı temelli zorbalıklara yönelik önleme ve müdahale stratejileri, farklılıklara saygı değerinin sınıf ve okul içinde gelişmesi gibi çeşitli konularda bilgiler verilmiştir. Söz konusu eğitim faaliyeti 2025 yılı hizmet içi eğitim programına da dâhil edilmiştir.

Bakanlık olarak öğretim programlarımızın geliştirilme sürecinde tüm öğrencilerimizin sağlıklı bir kişilik geliştirebilmelerine yönelik hassasiyeti ve özeni göstermek, karşılaşılmaması

muhtemel sorunlara ilişkin farkındalık, bilinç ve beceri kazandırabilmek öncelikli yaklaşımımızdır. Bu kapsamda sosyal medya ve dijital oyunların olumsuz etkilerinin önlenmesine yönelik içerik de öğretim programlarına dâhil edilmiştir.

2024/56 sayılı “Okullarda Şiddetin Önlenmesi Genelgesi” kapsamında okullarda görevli psikolojik danışman/rehber öğretmenlerimiz; şiddete maruz kalan öğrencilerin izleyeceği yol ve yöntemler konusunda bilgilendirme, zararlı alışkanlıklar, risklerden korunma, şiddet ve saldırganlığın nedeni, öfke kontrolü, iletişim, stresle başa çıkma yöntemlerini kavrama ve sorun çözme gibi konularda beceri ve farkındalık kazandırma faaliyetleri yürütmektedir. Şiddeti önleme çalışmaları kapsamında okullarda öğrencilerimizle yapılacak çalışmalarda kullanılmak üzere *akran zorbalığı programları* hazırlanarak öğrencilerin zorbalıkla baş etme becerilerinin geliştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca öz farkındalık, sosyal farkındalık, öz yönetim, ilişki becerileri ve sorumluluk alma başta olmak üzere sosyal ve duygusal becerilerinin gelişmiş olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerin iş birliği yapma, etkili öğrenme, toplumsal yaşam, aile yaşamı gibi alanlarda yeterli olabilmelerini sağlayan, başarı için önemli rol oynayan ve akademik başarıyı destekleyen yönlerini geliştirmek için sosyal duygusal beceri programları hazırlanmıştır.

Sosyal Duygusal Beceri Programı ile;

- Okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise kademelerinde tüm öğrencilere yönelik sosyal duygusal beceri programı,
- Okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise kademelerinde risk altındaki öğrencilere yönelik sosyal duygusal beceri psikoeğitim programı,
- Okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise kademelerinde yüksek risk altındaki öğrencilere yönelik sosyal duygusal beceri bireysel müdahale programı,
- Öğretmenlere yönelik öğrenci temelli sosyal duygusal beceri programı,
- Sosyal duygusal becerilere yönelik kuramsal bilgiye dayalı kitap,
- Sosyal Duygusal Oyunlar kitapçığı,
- Öğrencilere yönelik afiş içerikleri,
- Öğretmenlere yönelik rehber/broşür ve sunu içerikleri,
- Velilere yönelik rehber/broşür ve sunu içerikleri hazırlanmıştır.

Öte yandan, disiplinler özelinde geliştirilen öğretim programlarımızın genel çerçevesini belirlemekte olan Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli Ortak Metni’nde yer alan “Mahremiyet” değeri; öğrencinin kendisinin, ailesinin ve başkalarının kişisel alanını ve bilgilerini korumayı, başkalarının özgürlüklerini ihlal etmemeyi, kişisel sınırlarına saygı duymayı kapsamaktadır. Bu bağlamda “ERDEM” değeri çerçevesinde;

“D8.1.3. Özel alanını ihlal edebilecek fiziksel temasları ayırt eder.

D8.1.5. Sosyal ilişkilerinde kişisel sınırlarını belirler.

D8.2.1. Sosyal medyada kişisel bilgi, belge ve fotoğraflarının erişilebilirliğini sınırlar.

D8.2.2. Kişisel bilgilerinin yer aldığı dijital araçları bilinçli ve güvenli bir şekilde kullanır.

D8.2.5. Dijital mahremiyet ihlalinin yasal sorumluluğunu bilir.

D8.4.1. Bedensel ve mekânsal mahremiyetin korunmasına özen gösterir.

D8.4.4. Başkalarının görüntülerini izinsiz paylaşma, kişisel yaşam alanlarına izinsiz girme gibi özel hayatın gizliliğini ihlal edecek davranışlardan kaçınır.

D8.4.5. Siber zorbalık içeren davranışlardan kaçınır.

D8.4.6. Zorbalığa maruz kaldığında yardım ister.

D8.4.7. Zorbalığa uğradığında bu durumla baş etmenin yollarını bilir.” şeklinde öğrencilerimize edindirilmesi amaçlanan davranış hedeflerine yer verilmiştir. Bununla birlikte “Duyarlılık” değerinde ise;

“D5.1.6. Şiddetin önlenmesinde sorumluluk alır.

D5.1.7. Şiddetin her türüne karşı çıkar.” eylemleri yer almaktadır.